

Økonomisk-politisk kalender

Den økonomisk-politiske kalender for perioden 2007 og frem indeholder en summarisk oversigt over vigtige økonomisk-politiske indgreb og begivenheder, der kan have betydning for vurderingen af tidsserierne i *Konjunkturstatistik*.

2007

1. jan. Bulgarien og Rumænien i EU

EU blev pr. 1. januar udvidet til 27 medlemmer, idet Bulgarien og Rumænien indtrådte som medlemmer af EU.

Vejen fra seks til 27 medlemslande:

1957: EF dannes med seks landes undertegnelse af Romtraktaten. Det er Vesttyskland, Frankrig, Italien, Holland, Belgien og Luxembourg.

1973: Danmark, Storbritannien og Irland kommer med.

1981: Grækenland bliver medlem.

1986: Spanien og Portugal bliver optaget i samarbejdet.

1990: Efter Berlinmurens fald er hele Tyskland medlem.

1995: Østrig, Finland og Sverige bliver medlemmer.

2004: EU udvides på én gang med hele 10 lande fra fortrinsvis Øst- og Centraleuropa. Det er Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Slovenien, Estland, Letland, Litauen, Cypern og Malta.

2007: Rumænien og Bulgarien optages i EU.

1. jan. Slovenien indfører Euroen

Slovenien blev det trettende land, der udskiftede sin nationale møntfod med EU's fælles møntfod. Dermed er Slovenien det første land fra den tidligere Østblok, der indfører Euroen.

10. jan. EU vil skære CO₂ med 20 pct.

EU's 27 medlemslande skal skære deres udslip af CO₂ og andre drivhusgasser med mindst 20 pct. inden 2020 i forhold til 1990-niveau. Det fremgår af den nye EU-energiplan, som Kommissionen har fremlagt. Samtidig skal EU have som et bindende mål, at en femtedel af energiforsyningen i 2020 skal komme fra vind, sol, bølger eller andre vedvarende energikilder.

10. jan. Bush sender flere soldater til Irak

USA's præsident bebuder optrapning af indsatsen i Irak med ekstra 20.000 soldater.

26. jan. Indgreb mod kapitalfonde

Regeringen præsenterer et forslag til skatteomlægning, der skal hindre kapitalfonde i at unddrage sig beskatning i Danmark. Det skal blandt andet ske ved at nedsætte fradraget for finansieringsudgifter, forhøje aktiebeskatningen og nedsætte selskabsskatten.

30. jan. EU siger nej til danske pensionsregler

EF-domstolen underkender de danske pensionsordninger, blandt andet fordi der kun gives skattefradrag, hvis ordningen er oprettet i et pensionsselskab med hjemsted i Danmark.

7. feb. Nye regler for store butikker

Regeringen fremsætter lovforslag, der blandt andet skal sætte maksimumstørrelsen for store butikker op fra 3000 til 3500 kvadratmeter. Samtidig fjernes muligheden for at dispensere for endnu større butikker.

24. feb. Industriens nye overenskomster på plads

Det 3-årige forlig omfatter direkte 240.000 funktionærer og timelønnede, og ud over regulering af mindsteløn og andre satser indebærer det blandt andet en række nyskabelser for de industriansatte. Nedenfor er et udpluk af den nye overenskomstaftale mellem CO-industri og Dansk Industri:

- Som udgangspunkt reguleres de fleste satser med tre procent. Mindstelønnen reguleres med 3 kroner første år, 2,5 kroner i 2008 og med 2,5 kroner i 2009.

- Der etableres en kompetenceudviklingsfond, der har til formål at yde tilskud til medarbejdernes deltagelse i kompetenceudvikling. Fonden finansieres af et arbejdsgiverbidrag pr. medarbejder, der er omfattet af Industriens Overenskomster.

- Forældreorloven udvides fra 6 uger til 9 uger, heraf er 3 uger reserveret faderen og tre uger moderen. Hermed er der for første gang i Danmark øremærket barselsorlov med løn til mænd.

- Pensionsbidraget forhøjes pr. 1. juli 2008 fra 10,8 pct. til 11,1 pct. og pr. 1. juli 2009 til 12 pct. Arbejdsgiveren betaler som hidtil to tredjedele af pensionsbidraget, mens lønmodtageren betaler en tredjedel.

9. mar. Renteforhøjelse til 4,00 pct.

Nationalbankens udlånsrente sættes op med 0,25 procentpoint til 4,00 pct.

9. mar. Grønt resultat på EU-topmøde

EU's stats- og regeringsledere har sat som mål, at EU og alle de industrialiserede lande skal reducere udledningerne af drivhusgasser med 30 pct. i 2020 i forhold til 1990. Dette skal ske gennem en global aftale. Allerede inden den globale aftale er i hus har EU som første skridt besluttet at reducere med mindst 20 pct. i 2020 gennem implementering af den energihandlingsplan, som miljøministrene blev enige om tidligere på året, - og som stats- og regeringslederne også godkendte på topmødet.

18. apr. Skattepakke fremsat i folketinget

Hovedelementerne i Skattepakken er en nedsættelse af selskabsskatten og virksomhedsskatten fra 28 til 25 pct., CFC-reglerne justeres, så de omfatter alle finansielle datterselskaber uanset om det er dansk eller udenlandsk, der indføres loft over fradrag for finansieringsudgifter, afskrivningsreglerne strammes, beskatningen af aktieindkomst justeres, som følge af nedsættelsen af selskabsskatten, mm. I forhold til det oprindelige udspil til skatteindgreb, der blev præsenteret i januar, er lettelsen i selskabsskatten i det nye udspil halveret. Nu sættes den kun ned fra 28 til 25 pct. og ikke som oprindeligt foreslået til 22 pct.

6. maj Ny præsident i Frankrig

Den borgerligt-liberale Nicolas Sarkozy er Frankrigs nye præsident med 53 procent af stemmerne. Den nye præsident varsler liberale økonomiske reformer, bl.a. omfattende reformer på arbejdsmarkedet, en pensionsreform og en skattereform som skal sikre, at indkomstskatten højst bliver 50 pct. Han vil også regulere indvandringen yderligere med begrænsninger af familiesammenføringerne. I forhold til EU siger den kommende præsident klart nej til tyrkisk medlemskab af EU, og han går ind for en ny EU-traktat i miniformat, ligesom han lægger vægt på et tæt forhold til Tyskland. Den nye præsident ønsker også et mere konstruktivt forhold mellem Frankrig og USA, end det har været tilfældet hidtil.

7. maj Nyt parti: Ny Alliance

Ny Alliance præsenterer sig som et socialliberalt og social-konservativt midterparti og vil søge indflydelse både til højre og venstre i det politiske spektrum. Initiativtagerne er Naser Khader, Anders Samuelsen og Gitte Seeberg. Partiet ønsker en regering med et bredere grundlag end den nuværende VK-regering, der alene støttes af Dansk Folkeparti. Der er ikke fremlagt et egentligt politisk program.

Hovedpunkterne for partiet er:

- En skattereform, der sænker skatten til omkring 40 procent for alle.
- En realistisk indvandringspolitik og human flygtningepolitik, hvor Dansk Folkepartis indflydelse svækkes.
- Globalt udsyn og et stærkt EU, som Danmark skal være fuldgældigt medlem af nu. Fornyet respekt for FN og menneskerettigheder og et løft i Danmarks udviklingsbistand til én procent af bruttonationalindkomsten.
- Reform af bl.a. folkeskolen
- Danmark skal være selvforsynende med vedvarende energi.

4. juni Bavarian Nordic sikret milliardordre i USA

Bavarian Nordic får nu den længe ventede ordre på levering af koppevaccine til de amerikanske myndigheder. Kontraktens samlede værdi udgør USD 1,6 mia., inklusiv en optionsdel på USD 1,1 mia. Optionen kan det amerikanske sundhedsministerium vælge at udnytte i forlængelse af basisdelen på USD 500 mio. Den amerikanske ordre betyder muligvis, at flere lande følger efter amerikanerne, idet Bavarian forhandler med flere andre lande - i Europa og Asien - om levering af koppevaccine.

7. juni Renteforhøjelse til 4,25 pct.

Nationalbankens udlånsrente sættes op med 0,25 procentpoint til 4,25 pct.

17. juni 6,4 mia. til et løft af den offentlige sektor

De såkaldte trepartsforhandlinger mellem regeringen, de offentlige arbejdsgivere - Danske Regioner og Kommunernes Landsforening - samt LO og AC (Akademikernes Centralorganisation) vil afsætte 6,4 milliarder kroner til den offentlige sektor fra 2008 til 2011.

I forhandlingsresultatet for trepartsdrøftelserne indgår en række initiativer, der skal forbedre rammerne for medarbejdere og ledere i den offentlige sektor og fremme rekrutteringen. De offentligt ansattes kompetencer skal have et løft. De skal have mere uddannelse, blive bedre ledere, og så skal arbejdsmiljøet hæves. Der skal være nok ansatte til at løfte opgaven - til at give borgerne bedre service.

Planen er et led i arbejdet med kvalitetsreformen, som er regeringens plan for, hvordan det offentliges service til borgerne højnes, og hvordan der tiltrækkes arbejdskraft til den offentlige sektor, når flere tusinde ansatte i de kommende år går på pension.

21. aug. Tre nye planer for Danmarks fremtid

Regeringen har fremlagt tre store planer for Danmarks fremtid. For det første en kvalitetsreform, der skal sikre bedre velfærd til borgerne og bedre vilkår og større arbejdsglæde for de offentligt ansatte, der leverer velfærden. En række af forslagene er aftalt med fagbevægelsen i de såkaldte trepartsaftaler. For det andet en 2015-plan, der skal sikre, at de markante forbedringer og investeringer i velfærden hviler på et solidt og ansvarligt økonomisk fundament. For det tredje en plan for yderligere reduktion af skatten på

arbejdsindkomst. Planen er finansieret inden for rammerne af 2015-planen.

3. sep. Lavere skat på arbejde, højere grønne afgifter

Regeringen og Dansk Folkeparti har indgået en aftale, der betyder, at skatten på arbejde lettes med 9,5 mia. kr. Pengene kommer fra højere grønne afgifter og fra at droppe en planlagt nedsættelse af bruttoskatten.

- Jobfradraget forhøjes i 2008 fra 2,5 pct. til 4 pct. og i 2009 yderligere til 4,25 pct. Det maksimale fradrag bliver 13.100 kr.

- Grænsen for, hvornår man skal betale mellemskat, hæves med 56.000 kr. Det betyder, at grænsen for mellemskat og topskat bliver den samme, nemlig 365.000 kr., og at 575.000 danskere slipper for at betale mellemskat.

- Personfradraget forhøjes med 1.000 kr. årligt.

- Der lægges loft over antallet af top- og mellemskatteydere på niveauet for i år. Hvis der bliver flere, skal grænsen for topskat sættes op.

- Alle overførselsindkomster forhøjes med 0,6 pct.

- Energiafgifterne på benzin, diesel, el, naturgas og olie vil fra 2008 stige med prisudviklingen. Det svarer til omkring 1,8 pct. årligt. Det betyder 4 mia. kr. ekstra i statskassen i 2015.

- Bruttoskatten fastfryses på 8 pct., og Arbejdsmarkedsfonden nedlægges. De 3,25 mia. kr. bruges til skattepakken.

- Skattepakken forventes at øge arbejdsudbuddet med 7.300 personer. Det skal give de sidste 2,25 mia. kr. til at betale for lettelsen af skat på arbejde som følge af ekstra skatteindtægter.

- Også i 2008 suspenderes opkrævningen af den særlige pensionsopsparing, SP.

12. sep. Ændringer i regeringen

Socialminister og minister for ligestilling Eva Kjer Hansen udnævnes som minister for fødevarer, landbrug og fiskeri. Minister for fødevarer landbrug og fiskeri Hans Christian Schmidt udtræder hermed af regeringen.

Forhenværende minister Karen Jespersen bliver ny socialminister og minister for ligestilling.

Medlem af Folketinget Jakob Axel Nielsen bliver ny transport- og energiminister. Transport- og energiminister Flemming Hansen udtræder hermed af regeringen.

19. okt. Enighed om ny EU-traktat

De 27 regeringer i EU er blevet enige om en ny traktat til afløsning for den forfatningstraktat, som blev skudt ned af franske og hollandske vælgere i 2005. Traktaten, som omfatter reformtraktaten, skal underskrives i Lissabon 13. december 2007. Reformtraktaten betyder ikke umiddelbart, at Danmark afgiver suveræniteten, og det bliver derfor en politisk beslutning, om danskerne skal have lov til at stemme. Alle EU-landene skal ratificere traktaten inden valget til Europa-Parlamentet i forsommeren 2009.

9. nov. Dollar, guld og olie skriver historie

Verdensøkonomien står på gloende pæle. Verdens største møntfod dollaren bliver handlet til historisk lave kurser, oliepriserne skyder i vejret og en tønde olie koster tæt ved 100 dollars, hvilket er det højeste niveau nogen sinde i løbende priser. Prisen på guld er også steget til det højeste niveau siden 1980'erne. Det er sandsynligvis frygten for et større økonomisk tilbageslag i USA, der lige nu skaber nervøsitet og de store udsving i dollar, guld og oliepriserne.

13. nov. Folketingsvalg 2007

Anders Fogh Rasmussen, Venstre, fortsætter som Danmarks statsminister. Valget resulterede i følgende mandatfordeling:

Parti	Mandatfordeling	Ændring
Socialdemokratiet.....	45	-2
Radikale Venstre.....	9	-8
Konservative Folkeparti.....	18	0
Socialistisk Folkeparti.....	23	12
Kristeligt Folkeparti.....	0	0
Dansk Folkeparti.....	25	1
Venstre.....	46	-6
Ny Alliance.....	5	5
Enhedslisten.....	4	-2
<i>I alt</i>	<i>175</i>	

Der blev sidst afholdt folketingsvalg 8. februar 2005.

22. nov. Nyt regeringsgrundlag

Mulighedernes samfund hedder det nye regeringsgrundlag med VK-regeringens målsætninger for den kommende valgperiode. Her er nogle hovedpunkter:

- Skattereform, der markant sænker marginalsatten.
- Kommission skal forberede reformen, hvor boligejerne fredes. Afgifter kan hæves for at fremme miljørigtig adfærd.
- Folkeafstemning om de danske EU-forbehold.
- 60 mia. kr. til kvalitetsreform i den offentlige sektor.
- Ulandsbistanden skal øges over en årrække og målrettes mod Afrika.
- Jobplan skal skaffe titusinder af udlændinge, ledige og pensionister i beskæftigelse.
- Akut behandlingsgaranti for kræft- og hjertepatienter.

23. nov. Regeringen Anders Fogh Rasmussen III

Statsminister Anders Fogh Rasmussen har sin nye regering på plads:

Statsminister: Anders Fogh Rasmussen (V)

Økonomi- og erhvervsminister: Bendt Bendtsen (K)

Udenrigsminister: Per Stig Møller (K)

Finansminister: Lars Løkke Rasmussen (V)

Beskæftigelsesminister: Claus Hjort Frederiksen (V)

Justitsminister: Lene Espersen (K)

Kulturminister: Brian Mikkelsen (K)

Minister for flygtninge, indvandrere og integration og kirkeminister: Birthe Rønn Hornbech

Undervisningsminister og minister for nordisk samarbejde:

Bertel Haarder (K)

Klima- og energiminister: Connie Hedegaard (K)

Velfærdsminister og minister for ligestilling: Karen Jespersen (V)

Minister for videnskab, teknologi og udvikling: Helge Sander (V)

Skatteminister: Kristian Jensen (V)

Minister for udviklingsbistand: Ulla Tørnæs (V)

Forsvarsminister: Søren Gade Jensen (V)

Fødevarerminister: Eva Kjer Hansen (V)

Transportminister: Carina Christensen (K)

Minister for sundhed og forebyggelse: Jakob Axel Nielsen (K)

Miljøminister: Troels Lund Poulsen (V)

5. dec. Pia Christmas-Møller (K) bliver løsgænger

Pia Christmas-Møller forlod de konservatives gruppe og blev løsgænger. Beslutningen er taget i forlængelse af et langt forløb med uenighed med ledelsen i partiet, der kulmine-

rede med fyringen af hende fra gruppeledelsen og jobbet som politisk ordfører for to uger tidligere

10. dec. Amerikansk boligkrise koster milliarder

Den amerikanske boligkrise fortsætter med trække tænder ud i de store internationale banker. Den største bank i Schweiz, UBS, oplyser, at den afskriver 10 milliarder dollar svarende til 51 milliarder kroner. Afskrivningen skyldes de såkaldte subprime-lån, som er givet til huskøbere, der har lav kreditværdighed. De faldende boligpriser i USA har gjort mange husejere insolvente og ude af stand til at afdrage på deres lån.

11. dec. Vismænd efterlyser ansvarlig politik

Det økonomiske Råds formandskab – de økonomiske vismænd – vurderer, at det eneste rigtige på kort sigt er at stramme finanspolitikken. Der er en betydelig risiko for, at den nuværende højkonjunktur ender i overophedning. Politikkerne hælder benzin på bålet ved at give skattelettelser og øge de offentlige udgifter. Vismændene mener, at der er brug for det stik modsatte: En stram finanspolitik. Dette skriver vismændene i en kronik i Berlingske Tidende.

13. dec. Ny EU-traktat underskrevet

EU's stats- og regeringschefer har skrevet under på den traktat – Lissabon-traktaten – som skal danne grundlaget for EU-samarbejdet i de kommende år. Traktaten betyder bl.a., at EU får en præsident, der vælges for 2½ år af gangen, som erstatter den nuværende model, hvor medlemslandene har formandskabet et halvt år af gangen. EU får også en slags udenrigsminister. EU-Kommissionen reduceres, så der bliver 18 kommissærer i stede for 27 som i dag. Medlemslandenes mulighed for vetoret bliver fjernet på omkring 50 områder. Det vil gøre det lettere at få gennemført lovgivning, når nu unionen er blevet udvidet til 27 medlemslande. men det gør det også sværere for det enkelte land at sig nej til beslutninger fra EU.

Det eneste land, som skal stemme om den nye traktat, er Irland, men det forventes, at denne afstemning vil ende med et ja til traktaten.

28. dec. Novozymes og Novo større end Mærsk

Markedsværdien af A.P. Møller-Mærsk-gruppen er knap 243 mia. kr. Mærsk er dermed overhalet af Novo Nordisk og Novozymes, der tilsammen er næsten 248 mia. værd. I løbet af 2007 er Novo Nordisk steget over 40 pct. i værdi, Novozymes har øget sin værdi med godt en femtedel, mens A.P. Møller-Mærsk kæmper for at holde sig over niveauet fra nytår 2006. Verdensøkonomiens luner og en finansiel flodbølge i form af kreditkrisen i USA har skabt bekymring for den økonomiske vækst og dermed verdenshandlen, der er afgørende for containerfragten.